



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



## Migrant în România interculturală

IF/11.01-04.01/2013

### Raportul Conferinței naționale

12-13 iunie 2015

Conferința finală a proiectului "Migrant în România interculturală" s-a desfășurat în perioada 12 - 13 iunie 2015 la Hotelul Bulevard din Constanța.

Conferința a reunit peste cincizeci de participanți din București, Cluj-Napoca, Constanța, Iași și Timișoara, orașele în care se desfășoară activitățile proiectului Migrant în România Interculturală și totodată orașele cu cel mai mare număr de rezidenți cetățeni din state ne-membre ale Uniunii Europene. Pe lângă reprezentanții organizațiilor partenere - Institutul Intercultural Timișoara, Liga Apărării Drepturilor Omului Cluj, Asociația pentru Apărarea Drepturilor și Integrare Socială București și Centrul de Resurse Civice Constanța - și alături de membrii rețelei de mediatori interculturali, au participat reprezentanți ai Inspectoratului General pentru Imigrări, ai mai multor ministere și agenții guvernamentale, ai autorităților locale, precum și ai unor organizații neguvernamentale. Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) a fost de asemenea reprezentat.

Conferința s-a desfășurat conform următorului program:

**Vineri - 12.06.2015**

9:00-9:15	Înregistrarea participanților și cafeaua / ceaiul de bun-venit
9:15-10:30	Deschiderea oficială / prezentarea participanților și a activităților desfășurate în 2014 - 2015 de proiectul Migrant în România interculturală
	Rolul mediului diplomatic în procesul de integrare a migranților
10:30-11:00	Pauză de cafea / ceai
11:00-12:30	Migrație sau mobilitate - Dimensiunea europeană în procesul de integrare DI. Bashy Quraishy, Secretar general EMISCO (European Muslim Initiative for Social



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



	Cohesion)
12:30-14:00	Prânz
14:00-15:30	Lucru pe grupuri tematice, evaluarea situațiilor și acțiunilor avute:  o Aspecte administrative și juridice  o Educație - Cultură - Tineret  o Protecție socială - Sănătate - Muncă
15:30-15:45	Pauză de cafea / ceai
15:45-17:00	Prezentarea și discutarea concluziilor grupurilor tematice  Propuneri de politici publice pentru îmbunătățirea integrării migranților în  România
17:00-17:30	Concluziile primei zile
18:00- 21:00	Cină interculturală la Restaurantul Kaptan Baba din Constanța

**Sâmbătă - 13.06.2015**

9:00-9:15	Cafeaua / ceaiul de bun-venit
9:15-10:30	Descrierea mecanismului de consultare dezvoltat în București, Cluj-Napoca, Constanța, Iași și Timișoara; progresul avut, activitățile implementate și concluziile relevante pentru monitorizări
10:30-11:00	Pauză de cafea / ceai
11:00-12:30	Generarea unui plan de acțiune pentru activități viitoare



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



12:30-14:00	Prânz
14:00-15:30	Lucru pe grupuri tematice, evaluarea situațiilor și acțiunilor avute: Prezentarea metodelor interactive de intervenție în comunități de migranți - teatru forum
15:30-15:45	Pauză de cafea / ceai
15:45-16:30	Concluziile conferinței
16:30 - ...	Plecarea participanților

Conferința a fost deschisă de Cosmin Bârzan, gazda conferinței - facilitator local din Constanța; acesta a prezentat proiectul și a urat bun venit participanților. Pe urmă, Romina Matei - responsabilă pentru seminariile locale și naționale, a mulțumit tuturor pentru că au rămas alături de acest proiect după o perioadă de activitate semnificativă, în care împreună au fost atinse rezultate importante. Apoi Marcel Bajka - coordonatorul proiectului, a salutat participanții și a menționat mecanismul de consultare constituit prin proiect, unul din obiectivele conferinței fiind explorarea modalităților de continuare a acestuia.

Călin Rus - directorul IIT și specialist în metodologie de consultate, comunicare și formare, a precizat că această conferință este într-un moment important în care putem să facem un bilanț a unui întreg ciclu, se încheie proiectul Migrant în România interculturală care s-a desfășurat pe parcursul celor trei ani, însă se încheie și activitatea I.I.T. Începută în 2009 prin proiecte susținute financiar prin Fondul European pentru Integrare „Acest fond de finanțare a fost esențial, deoarece ne-a ajutat să construim rețeaua de mediatori interculturali,



**INSTITUTUL INTERCULTURAL TIMISOARA**  
 Bd. 16 Decembrie 1989 nr. 8, Timișoara 300173  
 tel/fax. 0256498457  
[www.intercultural.ro](http://www.intercultural.ro); [www.migrant.ro](http://www.migrant.ro)



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



să menținem timp de șase ani mecanismul de consultare și să construim relații puternice în cele cinci orașe în care ne-am desfășurat activitatea. Sperăm să ne putem continua activitatea pe noul program, deoarece ne dorim să continuăm munca începută. De asemenea, susținem foarte mult și colaborarea cu alte organizații și extinderea colaborării și la nivel internațional”.

După deschiderea oficială a conferinței, a urmat prezentarea participanților din sală; astfel, au fost prezenți, reprezentanți de la următoarele structuri:

- Adevărul - Constanța
- Albania
- Asociația ADIS
- Asociația Română de Promovare a Sănătății
- Camerun
- Centrul Cultural Româno-Arab
- Centrul Multicultural Timișoara
- Centrul pentru Resurse Civice Constanța
- Clubul Româno-Arab de cultură și presă
- Comunitatea Africa de Vest
- Comunitatea Africană din București
- Comunitatea arabă
- Comunitatea latino-americană
- Comunitatea siriană
- D.L.E.P. Iași - Starea Civilă
- FOND
- Inițiativa Musulmană Europeană pentru Coeziune Socială (EMISCO)
- Inspectoratul General pentru Imigrări - Direcția Azil și Integrare
- Inspectoratul General pentru Imigrări - Direcția de Imigrări a Municipiului București
- Inspectoratul General pentru Imigrări Constanța
- Inspecția Muncii
- Institutul Intercultural Timișoara
- Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR)
- Liga Apărării Drepturilor Omului, filiala Cluj-Napoca
- Macedonia
- Mexic

**INSTITUTUL INTERCULTURAL TIMISOARA**  
Bd. 16 Decembrie 1989 nr. 8, Timișoara 300173  
tel/fax. 0256498457  
[www.intercultural.ro](http://www.intercultural.ro); [www.migrant.ro](http://www.migrant.ro)



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



- Ministerul Educației și Cercetării Științifice - Centrul de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor
- Organizația Internațională pentru Migrație
- Organizația Studenților Basarabeni
- Radio Constanța
- Ruanda
- UMC / Nigeria
- Universitatea Maritimă Constanța
- Universitatea Ovidius din Constanța

Înainte de începerea discuțiilor, s-a făcut o trecere în revistă a rezultatelor proiectului și a indicatorilor atinși, sublinându-se faptul că proiectul și-a atins obiectivele și toți indicatori planificați până la momentul conferinței.

Gabriela Leu, din partea Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), a prezentat pe scurt, campania "Refugiații: oameni obișnuiți aflați în situații neobișnuite", care poate fi susținută și online la adresa: [www.unhcr.org/refugeeday/ro](http://www.unhcr.org/refugeeday/ro)

În program a urmat prezentarea activităților seminariilor locale din țară. Fiecare facilitator local a prezentat pe scurt tematicile abordate în cadrul seminariilor locale din cele cinci orașe în care proiectul și-a desfășurat activitatea.

Seminariile organizate în etapa a treia au abordat teme variate, de la facilitarea unor întâlniri directe între politicieni (parlamentari, europarlamentari) și comunitățile de migranți, la organizarea de evenimente de promovare a culturii diverselor țări, cât și la întâlniri între mediatorii interculturali, autoritățile publice și alte organizații non-guvernamentale din țară. În multe locații în cadrul seminariilor noastre au participat factori de decizie de la



**INSTITUTUL INTERCULTURAL TIMISOARA**  
Bd. 16 Decembrie 1989 nr. 8, Timișoara 300173  
tel/fax. 0256498457  
[www.intercultural.ro](http://www.intercultural.ro); [www.migrant.ro](http://www.migrant.ro)



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



nivel local precum și parlamentari cărora le-au fost înmânate propunerile de politici publice din anii anteriori.

Prin intermediul seminariilor locale s-a menținut singurul mecanism de consultare a comunităților de migranți din România. În cadrul seminariilor locale a existat o implicare puternică atât a mediatorilor interculturali cât și a reprezentanților instituțiilor publice din fiecare oraș.

În continuarea discuțiilor, cuvântul a fost dat invitatului special al conferinței, dl. Bashy Quraishy, un apreciat jurnalist, activist și specialist în problematica migrației și minorităților din Danemarca, originar din Pakistan. Bashy Quraishy a avut un rol activ în constituirea a două importante rețele europene: Rețeaua Europeană Împotriva Rasismului (ENAR) și Inițiativa Musulmană Europeană pentru Coeziune Socială (EMISCO). Din intervenția sa<sup>1</sup> menționăm doar trei elemente ce au atras în mod special atenția participanților.

- Primul este legat de importanța înțelegerii nuanțate a unor concepte și evitarea generalizărilor. Bashy Quraishy a arătat spre exemplu că termeni ca "imigrant" ascund o diversitate de situații, nevoi și posibilități. Astfel, dânsul susține luarea în considerare a diferențelor cu privire la statutul juridic, a nivelului de educație și calificare profesională sau a motivelor ce au generat migrația în definirea politicilor publice și a măsurilor de susținere a integrării.
- Al doilea element ce se detașează din intervenția lui Bashy Quraishy în cadrul conferinței se referă la susținerea interculturalismului ca bază a politicilor publice în domeniu. Fiind de acord cu faptul că multiculturalismul nu s-a dovedit o soluție viabilă în țările care l-au adoptat pentru gestionarea diversității culturale rezultate în urma migrației, Bashy Quraishy a formulat mai multe argumente pertinente în favoarea unei abordări interculturale. Astfel, în opinia sa, integrarea trebuie clar diferențiată de asimilare, iar societatea trebuie să ofere, alături de condițiile necesare păstrării și dezvoltării elementelor culturale cu care imigranții vin din țările de origine, mecanisme care să faciliteze participarea activă a acestora, interacțiuni și responsabilități împărtășite pentru integrare între minoritari și majoritari.

---

<sup>1</sup> *Textul prezentării este disponibil pe [www.migrant.ro](http://www.migrant.ro)*



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



- Al treilea element este legat de importanța implicării directe a migranților în procesul de participare publică. Dânsul și-a prezentat și istoria personală, povestindu-și traseul profesional și mărturisind că la început i-a fost foarte greu să fie ascultat, însă a perseverat foarte mult și nu a pierdut nici o ocazie de a face vocea migranților cunoscută, mai întâi la nivel local, apoi național și pe urmă internațional. A înființat prima dată o organizație locală în Danemarca, apoi cu acea organizație a devenit foarte cunoscut la nivel național, iar mai apoi a pus bazele rețelei europene - Rețeaua Europeană Împotriva Rasismului (ENAR) - cu care a adus o mare contribuție politicilor europene privind anti-discriminarea.



Partea a doua a zilei a fost dedicată lucrului pe cele trei arii tematice:

- Administrativ și juridic
- Educație, cultură și tineret
- Protecție socială, sănătate și muncă

Rapoartele acestor grupuri sunt disponibile la [www.migrant.ro](http://www.migrant.ro) și includ atât idei de activități ce pot fi realizate de mediatori în colaborare cu membri ai comunității, organizații ale imigranților, alte organizații neguvernamentale, sau instituții publice, cât și propuneri de măsuri ce ar trebui luate de către instituțiile publice pentru a îmbunătăți accesul imigranților la drepturile prevăzute de legislație și a facilita participarea acestora la viața publică locală.

Finalul zilei a constat în prezentarea din partea consultantului pe politici publice, Claudia Postelnicescu, a schițelor de propuneri pentru politicile publice. Au fost prezentate cinci propuneri, care au fost discutate și în cadrul grupele tematice.

Seara s-a încheiat cu un moment festiv - cina interculturală - pregătită de către Centrul pentru Resurse Civice Constanța și colaboratorii acestuia. Au fost gătitе și gustate bucate din țări precum: Albania, Camerun, Coreea de Sud, Germania, Malaysia, Mexic, Nigeria, România, Sri Lanka, Turcia.



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



A doua zi a început cu prezentarea mediatorilor interculturali și a activităților desfășurate de aceștia în etapa III (adică perioada 2014-2015) a proiectului Migrant în România interculturală. A reieșit din prezentări și discuții că mediatorii interculturali au fost implicați în mai multe tipuri de intervenții:

- Stimularea participării membrilor comunităților de imigranți la seminarii locale sau la evenimente locale organizate de autorități sau de structuri ale societății civile. În unele cazuri chiar mediatorii au fost cei care au adus vocea imigranților în consultări cu autoritățile locale sau cu membri ai Parlamentului României sau ai Parlamentului European;
- Realizarea de acțiuni de informare și sensibilizare a populației locale, a tinerilor, studenților, elevilor, jurnaliștilor și altor categorii cu privire la contribuția imigranților la diversitatea culturală locală și la țările de origine ale acestora;
- Facilitarea informării membrilor comunității cu privire la drepturile pe care le au și la procedurile ce trebuie urmate pentru a beneficia de acestea;
- Sprijinirea unor membri ai comunităților în soluționarea unor situații problematice în comunicarea cu unele instituții publice;
- Mobilizarea resurselor comunităților pentru intervenții în cazuri umanitare, gestionarea unor conflicte ori situații de abuz în interiorul comunităților.

Colaborarea în cadrul rețelei de mediatori și lucrul în echipă la nivel local, ca și deschiderea manifestată de reprezentanții Inspectoratului General pentru Imigrări și ai autorităților locale au fost factorii care au contribuit foarte mult la succesele relatate de mediatori.

În urma prezentărilor făcute de mediatorii interculturali, reprezentanții



**INSTITUTUL INTERCULTURAL TIMISOARA**  
Bd. 16 Decembrie 1989 nr. 8, Timișoara 300173  
tel/fax. 0256498457  
[www.intercultural.ro](http://www.intercultural.ro); [www.migrant.ro](http://www.migrant.ro)





Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



Inspectoratului General pentru Imigrări, care - prin vocea d-lui comisar-șef Ioan Puhace, directorul Direcției pentru Imigrări a Municipiului București și a d-lui comisar-șef Eleodor Pârvu, șeful serviciului Integrare din cadrul Inspectoratului General pentru Imigrări - au exprimat aprecieri față de cei implicați în proiect și față de rezultatele obținute, prezentând totodată eforturile făcute de Inspectoratul General pentru Imigrări în vederea susținerii procesului de integrare a străinilor în România.

La finalul conferinței s-au identificat și o serie de schițe de propuneri de politici publice care să fie dezvoltate pe viitor în cadrul proiectului. Dintre propunerile discutate menționăm:

- Continuarea demersurilor pentru a se permite medicilor cetățeni străini care au absolvit studiile de specialitate în țara noastră sau în altă țară UE să practice medicina în România;
- Îmbunătățirea accesului la informație al cetățenilor prin publicarea online cu acces gratuit a formei actualizate la zi a tuturor legilor;
- Creșterea sumei alocate pe zi pentru nevoile urgente ale solicitanților de azil, cel puțin în primele zile de la sosirea în România;
- Găsirea unei formule de recunoaștere oficială a statutului mediatorilor interculturali și încurajarea diferitelor instituții publice și organizații neguvernamentale să facă apel la aceștia, în condițiile respectării codului etic;
- Asigurarea de servicii de interpretare specializată și cu respectarea confidențialității în accesul la servicii medicale pentru imigranții care solicită acest lucru;
- Asigurarea accesului la servicii de sănătate în condiții similare cu cetățenii români, având în vedere că pentru cetățenii străini nu au fost emise carduri de sănătate;
- Flexibilizarea accesului la cursuri gratuite de limba română pentru toți cetățenii străini rezidenți în România dar și pentru cetățenii români ce au avut domiciliul în străinătate și care revin în țară.

A fost de asemenea semnalată importanța menționării imigranților ca grup vulnerabil la discriminare în cadrul strategiei naționale de combatere a discriminării ce este în curs de elaborare în prezent sub coordonarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.



Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor Interne



Inspectoratul General pentru  
Imigrări

Ministerul Afacerilor Interne



Direcția Schengen



Așadar, unele dintre propuneri răspund direct nevoilor imigranților iar altele, deși sunt pornite de la probleme semnalate de imigranți, sunt de interes general, implementarea lor fiind în beneficiul întregii societăți. Propunerile discutate în cadrul conferinței vor fi înaintate oficial instituțiilor cu responsabilități în domeniile respective, însoțite de argumente relevante.

Deși conferința a marcat încheierea celor trei ani ai proiectului Migrant în România Interculturală, atât reprezentanții organizațiilor partener, cât și membrii rețelei de mediatori interculturali și-au exprimat clar dorința de a continua activitățile și în perioada următoare, mai ales având în vedere perspectiva creșterii numărului de cetățeni străini ce se vor stabili în România odată cu preluarea unei cote din sollicitanții de azil ce ajung în această perioadă mai ales în țările din sudul Europei.



**Raport întocmit de Romina Matei - responsabil seminarii locale și naționale proiect „Migrant în România interculturală”, Călin Rus - specialist metodologie de consultare și comunicare, director IIT și Marcel Bajka - coordonator proiect.**

INSTITUTUL INTERCULTURAL TIMISOARA  
Bd. 16 Decembrie 1989 nr. 8, Timișoara 300173  
tel/fax. 0256498457  
[www.intercultural.ro](http://www.intercultural.ro); [www.migrant.ro](http://www.migrant.ro)